

DRWECA

Z DODATKAMI: „OPIEKUN MŁODZIEŻY“, „NASZ PRZYJACIEL“ i „ROLNIK“

„Drwęca“ wychodzi 3 razy tygodniowo, we wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów miesięcznie z doręczeniem 1,30 zł. Kwartalnie wynosi z doręczeniem 3,89 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Druk i wydawnictwo „Drwęca“ Sp. z o. p. w Nowemiejście.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 15 gr, na stronie 3-linowej 50 gr, na 1 stronie 60 gr. — Ogłoszenia drobne: Napisowe słowo (tłusto) 30 gr każde dalsze słowo 15 gr. Ogłoszenia zagran. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiejście 8.

Adres telegr.: „Drwęca“ Nowemiejście-Pomorze.

ROK XIV.

NOWEMIASTO-POMORZE, SOBOTA, DNIA 1 GRUDNIA 1934

NR. 141

Niesprawiedliwe ataki na duchowieństwo katolickie.

Konserwatystom sanacyjnym w notatnik.

Nie zadziwiło nikogo, że maffia żydowsko-masońska i socjaliści wszystkich odcieni atakowali i atakują duchowieństwo katolickie, podnosząc kłamliwe zarzuty, miotając oszczerstwa. Przemilczają wszelkie zbrodnie i afery w kołach żydowsko-masońskich, nie zaczepiają nigdy żydowskich kapitalistów i lichwiarzy ani nie ośmieszają rabinów-cudotwórców ani zabobonów ciemnych mas żydowskich. Wyrzebiują stare kłamstwa i oszczerstwa przeciw Kościołowi kat. i duchowieństwu, przez wrogów w ciągu wieków wytaczane, a przez sądy i historyków, nawet niekatolickich, potępione. Stosują szatańską zasadę: „calumniae audacter, semper aliquid haeret“. „Śmiało rzucaj oszczerstwo — coś zawsze się przycepi“. Dziwnym jest jednak, że w Polsce zmartwychwstałej — te maffie mogą bezkarnie lżyć nasze świętości, że mogą bezkarnie obrzucać błotem Papięza, Biskupów i duchowieństwo, choć mamy Konkordat. Najdziwniejszym jest jednak smutny fakt, że wspomagają tę akcję antykatolicką nawet Polacy i to Polacy, którzy chcą być uważani jako 100 proc. katolicy. I ci zaślepienci poszli już w pułapkę wrogów katolicyzmu, stosowaną od wieków, mianowicie różniczkowania między klerem kat. — a Kościołem. Tak postępowali wszyscy wrogowie w walce podjazdowej, zanim przeszli do jawnego prześladowania Kościoła kat. Zawsze głosili: my nie zwalczamy religii katolickiej ni Kościoła, — a zwalczamy tylko klerykalizm i ultramontanizm. Ci katolicy polscy, którzy atakują duchowieństwo katolickie, zapominają o słowach Zbawiciela: „uderz pastersza, a rozproszą się owce“ — zapominają, że nie można obniżać powagi kleru — nie obniżając równocześnie powagi i wpływu Kościoła. Ataki te wychodzą obecnie nawet z **prorządowego obozu konserwatywnego**. Znajdujemy je w piśmie konserwatystów „Nasza Przyszłość“, znajdowaliśmy je i znajdujemy też w innych podobnych pismach konserwatystów, a również w innych pismach sanacyjnych. Znamieniem jest, że wszyscy ci krytycy identyfikują **duchowieństwo z endecją**, że nawet **Akcja Kat. posądzają**, jakoby była opanowana przez endecję. Jeden z tych konserwatywnych krytyków uważał nawet za stosowne ogłosić swoje jednostronne, mętne i niesprawiedliwe krytyki w francuskim piśmie: „La vie intellectuelle“. Rozprawa się z temi zaczepkami obszernie i dość szczegółowo — miesięcznik „Trybuna Warszawska“ w Nr. 9.

Wzgląd na **sprawiedliwość i dobro sprawy** katolickiej i narodowej zniewala nas do odparcia ponawianych zarzutów i wyjaśnienia poruszanych kwestyj także w piśmie pomorskim, bo też na Pomorzu działo się podobnie, bo oszczerstwa i posądzanie duchowieństwa przesiąkają w szersze warstwy.

Akcja Katolicka nie jest ani endecją ani nie ulega, ulegać nie może żadnym wpływom partyjnym. Akcja Kat. nie wiąże się z żadną partją polityczną ani od żadnej się nie uzależnia ani żadnej nie przyznaje monopolu katolickiego. Na czele Kat. Stow. A. K. stoją katolicy świeccy bez względu na ich przekonania polityczne lub **przynależność partyjną**. Wiemy, że prezesami bywają katolicy, którzy przyznają się do **BBWR.** albo do **NPR.** lub **Stron. Narod.** Oczywiście wykluczeni są i być muszą zwolennicy takich partyj, których zasadnicze dążności i poglądy są **przeciwnokatolickie**. — **Księża są w Stow. A. K. tylko asystentami kościelnymi**, których obowiązkiem jest **dopilnować**, aby **działalność szła ściśle po linii katolickiej** — i aby w Stow. A. K. nie uprawiano **żadnej polityki partyjnej**. Nad taką działalnością Stow. A. K. czuwają najprzód Gł. Zarządy i Generalne Sekretariaty, dalej Instytuty Diecezj. A. K., a wreszcie Naczelny Instytut A. K. Księża jako asystenci kościelni dobrze znają cele A. K., znają też swoją odpowiedzialność, a tyle są wykształceni i wyrobieni, aby mogli odróżniać osobiste

skłonności polityczno-partyjne od dążności i zasad A. K. Znamy księży, którzy w życiu polityczno-partyjnym nawet wybitnie zajmują stanowisko, którzy jednak — nie tylko teraz, lecz też dawniej, w różnych stowarzyszeniach apolitycznych wydatnie działali i zaufanie posiadali, choć do wzmiankowanych towarzystw należeli ludzie różnych przekonań partyjnych. Jeżeli kto, to ksiądz będzie wiedział, **co jest ściśle katolickim, a co jest partyjnym?** Owszem, właśnie księża sprzeciwiali się i sprzeciwiają się **wprowadzaniu polityki partyjnej** — nie tylko w Stow. A. K., lecz również w Stow. gospodarcze, kulturalne, charytatywne itp., bo dobrze wiedzą, że wprowadzenie w nie polityki partyjnej byłoby dla nich ciosem śmiertelnym, a przynajmniej równałoby się ostremu atakowi paraliżu. Natomiast nie możemy oszczędzić **ciężkiego zarzutu właśnie sanacji**, wzgl. konserwatystom sanacyjnym, że usiłovali i usiłują **opanować wszystkie organizacje i nadać im markę sanacyjną**. Z naciskiem podkreślić też należy, że sanacja wszelkimi sposobami usiłowała i usiłuje **wciągać duchowieństwo na podwórkę sanacyjną**, a szczyt się tymi księżmi, którzy do niej się przycepiłi, choć **przeważnie znaczenia i wpływu nie mają**, a raczej budzą w szerokich warstwach nieufność i rozgoryczenie. Jeżeliby księża stanęli w szeregach **sanacyjnych**, panowie konserwatyści ani by się nie sprzeciwiali, owszem, **by ich chwaliłi**, choćby najszersze warstwy ludności katolickiej szemrały i odwracały się od księży. Nie będziemy się tu nad tem rozwodzili, **dlaczego księża i najszersze warstwy ludu katolickiego nie mogą się skłaniać do sanacji**, bo o tem pisano już dość dużo.

Oczywiście ksiądz musi być w kościele i sprawach kościelnych, jako też w Stow. A. K. **nadpartyjnym**, — i nim jest, — ale **poza to ma prawo do własnych przekonań politycznych i przyznawania się do stronnictwa**, jakie odpowiada jego przekonaniom politycznym z wykluczeniem partyj, które są nieprzychylnie wż. wrogo nastawione do przekonań i zasad katolickich, **Bezsprzecznie ogromna większość duchowieństwa przyznaje się do Str. Narodowego**, a częściowo też do **Chadecji** lub **NPR.-prawicy**, a w części też i do **Ludowców** — **kierunku witosowego**.

Do Str. Narod. największa część duchowieństwa się zalicza dlatego, że **chce stać mocno na stanowisku katolickim i narodowym**, a chce dążyć do **sprawiedliwego traktowania wszystkich stanów i zapewnienia Polakom prawa gospodarzy Polski**. Nie podoba się **konserwatystom nacjonalizm polski**, który chce być **chrześcijańskim**, a nie odróżnia go od **nacjonalizmu pogańskiego**, lecz nie potępiają **nacjonalizmu żydowskiego**, który wśród nacjonalizmów, nawet radykalnych, jest **najbardziej niebezpieczny**, wobec którego nawet hitlerowski rasizm jest jeszcze jakby niewiniątkiem. **Duchowieństwo polskie było, jest i będzie narodowe, bo nacjonalizm polski zgodny jest ze zasadami katolickimi**, bo **duchowieństwo polskie zawsze współczuło z całym narodem i stało zawsze w pierwszym szeregu obrońców ducha i praw narodu polskiego**. Jeżeli **duchowieństwo polskie występuje przeciw zachłanności żydowskiej i usiłuje zwalczać nader szkodliwe wpływy żydowsko-masońskie**, znajduje się w tej także akcji w towarzystwie **najwybitniejszych katolików całego świata** i w towarzystwie wybitnych katolików Polaków. Niestety, konserwatyści — **ziemianie przeważnie — nie mogli się obywać bez żyda-faktora**, pozwalali żydom, by wyszukiwali ziemian i włościan, pozwalali żydom-arendarzom demoralizować lud polski. **A dziś — rozliczne majątki znajdują się w łapach żydowskich**, zaś **potomkowie magnatów i ziemian są nieraz sługusami żydów** i ich niewolnikami. Jeżeli różni konserwatyści jeszcze nie przejrżeli, jeżeli jeszcze nie widzą, że **żydowsko-masońska maffia dąży do zupełnego opanowania Polski**, **trzeba zapłakać nad nieuleczalną ślepotą konserwatystów**. Książd narodowiec.

Deficyt budżetowy w październiku wynosi 7 milionów zł.

Jak podaje Pał., ze zestawienia dochodów i wydatków państwowych za październik rb. wynika deficyt tylko w sumie 7 milj. zł. Jak do tego wyliczenia doszło, podamy w następnym numerze.

Kiedy wreszcie rozmaici posłowie „sanacyjni“ zrezygnują z posad państwowych?

Warszawa. Stron. Narodowe, poparte przez posłów opozycyjnych, swego czasu zgłosiło do laski marszałkowskiej wniosek w sprawie **osobistych korzyści**, uzyskiwanych przez **posłów i senatorów sanacyjnych w przedsiębiorstwach i instytucjach państwowych**.

Wniosek odleżał się długo, zanim w końcu klub B. B. pod koniec poprzedniej sesji sejmowej **wziął go pod obrady**. Ale panowie posłowie z B. B. tak długo go walcowali, aż zamknięcie sesji **uniemożliwiło uchwalenia go na plenum**.

Wtedy prezes **Sławek** wydał okólnik do członków swego klubu, aby mimo to **już obecnie zastosowali się do treści wniosku i polikwidowali** te swoje interesy, które pozostają z nim w sprzeczności.

Niestety, apel ten **pozostał bez skutku**. Donoszą bowiem, że m. in. **poseł Madeycki** został **komisarzem połączonych funduszy Pracy i Bezrobocia**, **senator Klemensiewicz** został **komisarzem Ubezpieczalni Społecznej w Krakowie**, a **pos. Dolanowski** **prezesem Funduszu Pracy**.

Są to posady niewątpliwie **dobrze płatne**. Jak je więc pogodzić z zaleceniami prezesa Sławka?

Niemcy już wiedzą naprzód, jaka będzie odpowiedź Polski na notę Francji.

Jeszcze nie jest znana treść noty Francji do Polski w sprawie paktu wschodniego, a już Niemcy chcą wiedzieć, jaka będzie odpowiedź Polski. I tak zdaniem warszawskiego korespondenta „Frankfurter Ztg.“ **odpowiedź Polski nie będzie w stu procentach przyjęciem ani też odrzuceniem noty**, natomiast zawierać będzie **zalecenia**, aby idea paktu wschodniego została przekształcona w sensie tych metod, które już obecnie doprowadziły do zabezpieczenia trwałości stosunków między państwami Europy wschodniej.

B. minister Matuszewski przewodniczącym samorządowej komisji oddłużeniowej.

Warszawa. Prezes Rady Ministrów powołał b. min. skarbu p. Matuszewskiego na stanowisko **przewodniczącego Centralnej Komisji Oszczędnościowo-Oddłużeniowej dla Samorządu** oraz **M. Jaroszyńskiego** na stanowisko **zastępcy przewodniczącego powyższej komisji**.

Nacjonaliści greccy zapowiadają napad na Albanję.

Tirana. Większa liczba nacjonalistycznego komitetu greckiego, utworzonego także w Atenach i Salonikach, nosi się — jak twierdzą koła tutejsze — z planem wysyłki **bojówek greckich na terytorjum Albanji** celem obsadzenia jej obszarów południowych.

Kilka tysięcy b. greckich żołnierzy wstąpiło w szeregi tych bojówek, na których czele stać mają **oficerowie greccy**. Żołnierze i oficerowie złożyli na grobie Nieznanego Żołnierza w Atenach przysięgę, że **wtragną do Albanji południowej celem oswobodzenia swych braci**.

3 kardynałów i 75 biskupów protestuje przeciwko prześladowaniom w Meksyku.

Waszyngton. Wyżsi dostojnicy Kościoła katolickiego w Stanach Zjednoczonych zwrócili się z apelem do wszystkich katolików, by przyłączyli się do wspólnych modłów błagalnych o zakończenie straszliwych prześladowań w Meksyku.

W jednym z kościołów w Waszyngtonie liczne rzesze wiernych, trzech kardynałów oraz 75 biskupów wystąpiło z protestem przeciwko antyreli-gijnej kampanji rządu meksykańskiego.

Sensacyjna zmiana w Gdańsku.

Co na to rząd polski?

Gdańsk. Ustąpienie prezydenta senatu, dr. Rauschninga, wywołało w Gdańsku dużą sensację i poruszenie. O ustąpieniu dr. Rauschninga mówiono w Gdańsku już przed dwoma miesiącami, krótko po podpisaniu umów ostatnich polsko-gdańskich. Jako przyczynę podawano zatarg między prezydentem, a pełnomocnikiem Hitlera, Albertem Forsterem, „Gauleiterem” N. S. D. A. P.

Pogłoskom wówczas zaprzeczono na kilku specjalnie zwołanych w tym celu zebraniach. Prezydent dr. Rauschning, który w zebraniach tych udziału nie brał, co motywowano jego chorobą, ogłosił w prasie oświadczenie, w którym również zaprzeczył pogłosce o zatargu między min. a Forsterem.

Dr. Rauschning jednak od przeszło dwu miesięcy czynności prezydenta nie sprawuje. Zaden z ostatnich dekretów senatu gdańskiego nie nosi jego podpisu. Wczoraj wieczorem dr. Rauschning, ustępując, rozesłał do prasy oświadczenie, w którym mówi, że „powody specjalne skłaniają go do całkowitego wycofania się”.

W związku z tem w Gdańsku twierdzi się, że nie choroba, lecz ostry zatarg z kierownikiem partii hitlerowskiej był przyczyną, dla której prezydent nie sprawował w ostatnich tygodniach swoich czynności. Sprawa nabiera posmaku wielkiej sensacji, gdyż kółka, zbliżone do prezydenta Rauschninga, twierdzą, że oświadczenie jego, zaprzeczające pogłoskom o zatargu z Forsterem, nie było autentyczne, ale że zostało sfalszowane przez Forstera, który ujawnienie zatargu uważał za niepożądane.

Następcą Rauschninga został obecny wiceprezydent Greiser, zastępca „Gauleitera” Forstera. W Gdańsku doszła do steru grupa hitlerowców, która jawnie głosi i zapowiada prędkie zrealizowanie hasła: „Zurück zum Reich” (Napowrót do Rzeszy).

Ustąpienie prezydenta Rauschninga jest niewątpliwie następstwem ostatniego „z wycięstwa” wyborczego, uważanego przez hitlerowców za coś w rodzaju plebiscytu, w którym ludność opowiedziała się za „państwem narodowo-socjalistycznym”. Kiedy w pałacu przy Neugarten zasiadzie na fotelu prezydenta Greiser, zastąpienie organów konstytucyjnych organizacją partyjną będzie faktem dokonany. Jest to równoznaczne z ostateczną „Gleichschaltung” w. miasta z Rzeszą Niemiecką i pogrzebaniem jego konstytucji, o ile czynniki polskie nie przeciwstawiają się temu przewrotowi, sprzecznemu z dotychczasowym stanem wolnego miasta i interesami Polski.

Ustępujący prezydent był właściwym twórcą wszystkich umów, jakie z Gdańskiem zawarł rząd polski od dnia objęcia władzy przez hitlerowców w wolnym mieście. Dr. Rauschning miał duży kredyt moralny w Warszawie, gdzie w nim widziano wielkiego gwaranta lojalnego wypełniania zobowiązań Gdańska wobec Polski. Natomiast Forster i Greiser należą do ludzi w działaniu gwałtownych. Rząd polski z faktu ustąpienia dr. Rauschninga wyciągnie niewątpliwie konsekwencje, także z tego względu, że zmianie zasadniczej ulegną warunki, w których uznano za celowe podpisanie ostatnich umów gospodarczych między Polską, a wolnym miastem.

Greiser prezydentem Senatu W. M. Gdańska.

Prezydentem senatu wybrany został dotychczasowy wiceprezydent Greiser 41 głosami narodowo-socjalistycznymi. Opozycja wstrzymała się od głosowania. Grupa niemiecko-narodowych oddała białe kartki. Tą samą ilością głosów wybrany został senator do spraw rolnictwa, przywódca chłopstwa gdańskiego Rettelsky. Sprawami rolnictwa kierował dotychczas Rauschning.

Wbrew ogólnym przewidywaniom stanowisko, opróżnione przez Greisera, nie zostało obsadzone, podobnie jak i stanowiska, opróżnione przez senatorów śp. ks. Sawadzkyego i Hohnfeldta.

Projekt podatku do cukru już wpłynął do Sejmu.

Do Sejmu wpłynął uchwalony przez Radę Ministrów projekt ustawy, upoważniającej ministra skarbu do pobierania dodatku do podatku od cukru wszystkich gatunków w wysokości 5 zł od 100 kg. oraz do pobierania osobnego dodatku w wysokości 3 i pół zł od 100 kg. od cukru w głowie i w kostkach. Według projektu ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. I jak tu nie mówić, że „cukier krzepi!”

Burmistrz, który zrujnował miasto.

Aresztowanie buchaltera magistratu.

— Kim był Górzyński?

Otwock. Śledztwo w sprawie afery b. burmistrza Otwocka, Górzyńskiego, jest dalej prowadzone i przybiera coraz szersze rozmiary.

W związku z wykryciem afery został aresztowany w czynnościach st. buchalter magistratu Otwocka, Wdowiak, który pracował w magistracie otwockim przez kilkanaście lat. Aresztowany b. burmistrz przyczynił się m. in. do zahamowania rozbudowy Otwocka. Działając w porozumieniu z właścicielami starych i prymitywnie urządzonych pensjonatów, Górzyński utrudniał wszelkimi sposobami budowę nowych pensjonatów. Udał się na ruch budowlany w ten sposób, że stawiał specjalne wymagania, uniemożliwiające rozpoczęcie budowy.

„Obecnie „prasa sanacyjna” stara się wyprzeć p. G., twierdząc, że został on wybrany w czasie, kiedy „sanacja” nie miała większości w radzie miejskiej Otwocka. Bardzo pięknie, tylko nie zmienia faktu, że p. Górzyński był od kilku lat prezesem B. B. W. R. w Otwocku i „senjorem” „sanacyjnego” „Legjonu Młodych”. Poza tem posyłał podpisane swym nazwiskiem artykuły do „sanacyjnego” „Kurjera Porannego” w Warszawie. Chyba to wystarcza.

Według ostatnich wiadomości Górzyński zdefraudował 500.000 zł.

Skandaliczne zajście.

Usiłowano młodzież harcerską powstrzymać od złożenia życzeń swemu Arcypasterzowi.

Łomża. Z okazji imienin Ks. Biskupa Łomżyńskiego składały życzenia różne organizacje osób starszych i młodzieży, pragnęła je złożyć także młodzież harcerska. Lecz nie podobało się to pewnym czynnikom miejscowym, korzystającym z każdej sposobności, aby wywołać zadrażnienie z władzą kościelną, toteż wywarły nacisk na komendę hufca harcerskiego, aby zgromadzoną już młodzież harcerską od złożenia życzeń powstrzymać.

Skutki tego skandalicznego postępu były wręcz odwrotne. Społeczeństwo i cała młodzież, nawet harcerska, są do głębi oburzeni. Wymowny jest ten swoisty objaw kutyry pewnych kół w Łomży, używających nawet młodzieży do pogłębienia panującego tam zamieszania.

Nowa konstytucja będzie uchwalona Na nadzwyczajnej sesji większość uchwali nową ordynację wyborczą.

Warszawa. Prasa warszawska donosi, iż w dniu 11 grudnia rozpocznie pracę komisja konstytucyjna Senatu nad nową konstytucją. Do projektu ma być wniesionych szereg nowych poprawek. Według wszelkiego prawdopodobieństwa ustawa konstytucyjna zostanie uchwalona już w tej sesji sejmowej, a w maju ma być zwołana nadzwyczajna sesja dla uchwalenia ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. Po uchwaleniu tak ustawy konstytucyjnej, jak i nowej ordynacji wyborczej odbyłyby się wybory do Sejmu i Senatu.

Co ma robić biedny żyd?

Zabawna wywiązała się polemika żydowskiego „Nowego Dziennika” z „Głosem Narodu”. Organ żydowski lamentuje, że „wszystkiemu winien żyd”, i woła: „Co ma robić biedny żyd?”

Gdy żydzi — powiada „Nowy Dziennik” — pracują w przemyśle polskim, to słyszą o zalewie żydostwa w przemyśle. Gdy pracują w handlu, to się mówi o fali żydowskiej w handlu. Gdy żyd pracuje w ubezpieczalniach, to się to żydowo wytyka. Każdy żyd na stanowisku państwowym jest solą w oku, każdy robotnik czy urzędnik żydowski w fabryce jest przedmiotem ataku polskiego. Wszystko złe, gdziekolwiek „biedny żyd” się ulokuje.

Tak brzmią jeremjady organu „sjonistycznego”. Ale wniosku jedynego z tego zapytania: „co ma robić biedny żyd?” jakoś żydzi żadną miarą wysnuć nie chcą. A on jest przecież tak prosty: Wynieść się czempredziej z Polski i zrobić miejsce naszym rodakom, z winy żydów, którzy w liczbie około 4 milj. zalali Polskę, tułać są zmuszeni za kawałkiem chleba po obcych krajach.

Falszowane „Kogutki”. — Interes dobrze prosperował. — I znów żydzi!

W Sądzie Okręgowym odbywa się proces o fałszerstwo popularnych „Kogutek”, tj. proszków od bólu głowy i migreny. Na ławie oskarżonych siedzą: Lejba Babicz, główny inicjator fałszerstwa oraz Szyja Grynberg, Jakób Rosenberg i właściciel drukarni, Nusym Baumstein.

Interes prosperował widać znakomicie, gdyż, jak twierdził oskarżony właściciel drukarni, w przeciągu trzech tygodni pokrył on zapotrzebowanie od 120 tys. do 130 tys. na etykiety.

Badany Babicz dowodził, że sprzedawał proszki, lecz uprzedzał nabywców, że są to falsyfikaty. Najlepszym dowodem, że Grynbergowi i Rosenbergowi odstępował większe partie „Kowalski” za znacznie niższą cenę od normalnej, przyjętej na rynku dla proszków prawdziwych.

Dwa wyroki.

Student Uniwers. Poznańskiego za obrazę rządu skazany na 8 mies. bezwzględnej więzienia.

Wrześniu. Sąd grodzki we Wrześni rozpatrywał sprawę Feliksa Kiwacza, stud. Uniwers. Poznań. Na zebraniu przedwyborczym do rad gromadzkich w Szemborzu przemawiał on z ramienia Str. Narod., przyczem dopuścił się obrazy rządu oraz wyraził się w sposób niewłaściwy o marsz. Piłsudskim. Sąd wydał wyrok, skazujący Kiwacza na 8 miesięcy bezwzględnej aresztu, przyczem na wniosek prokuratora zarządził natychmiastowe aresztowanie studenta i osadzenie go w więzieniu.

Młody zwyrodnialec za dokonany gwałt skazany na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na lat 5.

Grylewo. Sąd okręgowy w Gnieźnie rozpatrywał sprawę 17-letniego Fr. Pawlaczka z Grylewa, oskarżonego o dokonanie gwałtu na 18-letniej M. Przekuratównie. Sąd skazał go na 6 miesięcy więzienia z zawieszeniem na lat 5.

Wincenty Migurski.

21

28-LETNIE WYGNANIE

CZYLI UCIECZKA MOJA Z SYBIRU Z ŻONĄ I DWOJGIEM NIEŻY WYCH DZIECI.

Zdarzenie prawdziwe z 1835 r.

(Ciąg dalszy).

Czy myślicie, czytelnicy, że komisja śledcza poprzestała na tych objaśnieniach. Gdzie tam! Zrobiła wprawdzie odezwę do Galicji i rząd austriacki po przekonaniu się w Poniatowcach odpowiedział, że rzeczywiście Antoni Wiśniowski wyjechał za paszportem do Królestwa Polskiego. Posłała urzędnika do Migurskich i ci pokazawszy rewers syna Wacława, oświadczyli tak samo, jak byli przeczemnie pouczeni. Wezwała z Pułtuszka majora Szawłowskiego, aby ten, stanawszy w Warszawie, osobiście poznał swojego siostrzeńca. Ależ, o cudzie, zamiast majora komisja odebrała raport, że rzeczywiście w połowie marca Szawłowski przeniósł się do wieczności (o tem dowiedziałem się później).

Wszystkie więc okoliczności sprzyjały tłumaczeniu się mojemu i zdawało się, że sama Opa-

trznosc mna się opiekuje. Poprzestać więc na tem byłoby dosyć. Ale komisja, wierna swoim zasadom, aby raz schwytno nie wypuścić, wstrząsnęła całe Województwo Płockie, pościagała do Warszawy wszystkich obywateli na literę R. się zaczynających i mnie ich pojedynczo przedstawiając, poznawać kazała.

Za początku parę razy odpowiedziałem, że „nie ten” ale później, wyobraziwszy sobie smutne położenie tych ofiar, cierpienia i niespokój rodzin, znużony często powtarzającami się scenami, pewny nakoniec, że jako Galicjaninowi gwałtu żadnego zrobić się nie ośmiela, pełen oburzenia oświadczyłem:

— Wstydźcie się, panowie — odrywać ludzi od rodziny i gospodarstwa, przyprowadzać ich o stratę i niepokój!... jechał! wielka rzecz, że jechał!., kto tam zresztą wie, jak się nazywał, może być i wcale nie na literę R... Wuj! mi stawcie, to się najlepiej przekonacie!

Nie wiem dalibóg, skąd mi przyszło do głowy tyle bezczelności. Zauważyłem jednak, że oburzenie, gniew i krzyki moje pożądany odniosły skutek. Członkowie bowiem popatrzyli na siebie, coś półgłosem omówili i mnie uspokoić się zaleciwszy, sami się rozjechali.

Nakoniec po 3 miesiącach mojego uwięzienia

komisja śledztwa, przejrzawszy moje akta, postanowiła uwolnić mnie i w tym celu jechała do cytadeli.

W drodze spotkała młodego, niewielkiego wzrostu mężczyznę. Jego ubiór i zarost czarny odpowiadał zupełnie kolorowi jego duszy. Tego to jegomością alias szpiega komisja wzięła z sobą, czy on, wróciwszy z Francji i Galicji, nie pozna mnie przypadkiem. O wszystkich tych szczegółach dowiedziałem się później od jednego członka komisji.

Ostatnich dni czerwca zebrani członkowie komisji w cytadeli przywołać mnie przed siebie kazali i już zdawało się, że chcieli objawić mi swobodę, gdy jeden z członków, biorąc mnie za rękę, tak mnie postawił, że twarzą obrócony byłem wprost do drzwi. We drzwiach tych było małe okienko, z korytarza blachą zastłonię. Na korytarzu stał i patrzył w odsłonięte nieco okienko ów wzięty z ulicy szpieg, i w czasie, gdy ja z członkiem rozmawiałem, sam nie wiem, o czem, kandydat stryczka, przypatrzawszy się mnie dobrze, zaskrobał delikatnie paznokciem we drzwi. Oficer, usłyszawszy, jak się okazało, znak umówiony, wybiegł na korytarz i pomówiwszy z nim słów kilka, wrócił z twarzą triumfującą i powiedział coś do ucha prezesowi. (C. d. n.)

LUBAWA.
Z okazji „Tygodnia Miłosierdzia“
Tow. Pań Miłosierdzia oraz Konferencja Panów
św. Wincentego a Paulo urządzają w niedzielę,
dnia 2 grudnia rb. o godz. 7.30 wieczorem
na sali hotelu „Pod Orłem”
Wieczornicę

- z następującym programem:
1. Śpiew chórowy: Polonez „Nasza ziemia” O. M. Żukowskiego — wykona Tow. śpiewu „Harfa”.
 2. Słowo wstępne wygłosi ks. Prałat Kasyna.
 3. Trio — wykonają panowie: prof. Empel, Mowiński, Nowosiwicki.
 4. Deklamacja Konopnickiej „Sobotni wieczór” — wygl. p. Stallówna.
 5. Referat — wygłosi p. prof. Jan Drost.
 6. Trio — wykonają panowie: prof. Empel, Mowiński, Nowosiwicki.
 7. Śpiew chórowy: „Sztandary polskie na Kremlu” Lachmana — wykona Tow. śpiewu „Harfa”.
 8. Śpiew chórowy: „My chcemy Boga”.
- Ceny biletów w: miejsce rezerw. 99 gr, I miejsce 75 gr, II miejsce 50 gr, III miejsce 30 gr, wstęp na salę 20 gr.
Bilety można nabyć w księgarni p. Opalkówny lub wieczorem przy kasie. — Porządek utrzymuje Straż Pożarna. — Dochód przeznaczony dla ubogich.
Uprasza się o jak najliczniejszy udział.

WIADOMOŚCI.

Nowe miasto, dnia 30 listopada 1934 r.
Kalendarzyk. 30 listopada, Piątek, Andrzeja Ap., Justyny.
1 grudnia, Sobota, Elżbiety B. w., Natalii M.
2 grudnia, Niedziela, 1 N. Adw., Bibiany B. M.
Wschód słońca g. 7 — 21 m. Zachód słońca g. 15 — 29 m.
Wschód księżycy g. 2 — 38 m. Zachód księżycy g. 13 — 12 m.

Z miasta i powiatu.

Tydzień Miłosierdzia od 1 — 8 grudnia rb.

Lubawa. Na skutek zarządzeń J. E. Księdza Biskupa Ordynariusza urządziła się w całej diecezji Chełmińskiej „Tydzień Miłosierdzia” od 1 — 8 grudnia rb. W Lubawie towarzystwa charytatywne „Tow. Pań Miłosierdzia” oraz „Konferencja Panów Sw. Wincentego a Paulo” wyłoniły Komitet, który ustalił program „Tygodnia Miłosierdzia” w Lubawie. Program jest następujący: W sobotę, dnia 1 grudnia rb. odbędzie się na sali hotelu „Pod Orłem” wieczornica, której dochód przeznaczony jest na zasilenie kasy towarzystw charytatywnych, by móc w czasie zimowym udzielać wsparcia ubogim miastu. W poniedziałek, dnia 3 grudnia rb., zostaną wyświetlone dwa filmy dźwiękowe; po poł. o godz. 4-tej (dla dzieci) oraz wieczorem o godz. 8,15. Podwyżka ceny biletów oraz 10 proc. dochodu, oddane przez przedsiębiorstwo o kinowe, również wpływają do kasy towarzystw na cele dobroczynne. W sobotę, 8 grudnia rb. odbędzie się kwesta uliczna.

Program niedzielnej wieczornicy podaje się osobno na innym miejscu.

Nie potrzeba chyba jeszcze tłumaczyć, jak wielka bieda panuje wśród licznych rodzin naszego miasta, zwłaszcza w czasie zimowym oraz jak wielki obowiązek pełnienia uczynków miłosierdzia ciąży na wszystkich, którzy uważają się za żywych członków Kościoła katolickiego. Spodziewać się należy, że całe obywatelstwo poprze dzieło naszych towarzystw charytatywnych i że w czasie tego „Tygodnia Miłosierdzia” każdy złoży swoją ofiarę dla biednych swoich współbraci.

Organizacyjne zebranie Opieki Rodzicielskiej przy 7-kl. Publicznej Szkole Powszechnej Nr. 2 w Lubawie.

Lubawa. W celu zorganizowania Opieki Rodzicielskiej w 7-klasowej Publicznej Szkole Powszechnej Nr. 2 w Lubawie odbędzie się w niedzielę, 2 grudnia rb. o godz. 13.30, w budynku szkoły zebranie wszystkich rodziców tych dzieci, które uczęszczają do wymienionej szkoły.

Aby wychować dzieci na dzielnych i pożytecznych obywateli, aby rozwinąć w nich wrodzone zadatki, wpoić potrzebne wiadomości i umiejętności oraz skierować ich wolę do pracy rzetelnej, ofiarnej i twórczej, tj. wychować na takiego człowieka, którym szczerą się rodzice i społeczeństwo, niezbędna jest współpraca domu ze szkołą, niezbędnym jest, aby wszyscy szkoły i domu uzupełniały się. Nieodzownym jest, by rodzice śledzili rozwój swych dzieci, mieli możność częstego porozumiewania się z nauczycielami, zapoznania się z pracą dziecka w szkole oraz zastosowania wobec dziecka jednolitego postępowania ze szkołą. To wszystko najłatwiej można osiągnąć na terenie Opieki Rodzicielskiej. Wszyscy więc, którym zależy na dobrym wychowaniu dzieci, na wyniesieniu przez nich jak największych korzyści ze szkoły, winni przybyć na wyżej wymienione zebranie i zostać członkami Opieki Rodzicielskiej.

Walka o gmach szkolny trwa.

Przyjazd delegatów władz i urzędów. — Nadzwyczajne posiedzenie Rady Miejskiej. — Konferencja.

— Co z tego wszystkiego wyniknie ostatecznie?

Lubawa. Sprawa przydzielenia miastu gmachu pogimnazjalnego na pomieszczenie II szkoły powsz. ciągnie się już około pół roku. Zdawało się nie ulegać żadnej kwestii, że gmach ten, będący własnością Skarbu Państwa, władze przydzieli miastu dla szkoły, przez co uniknęłyby się kosztownych przebudówek w razie przyznania gmachu jednemu ze starających się urzędów, jak np. Poczcie, Straży Gran., Policji, Zarząd Miejski uczynił wszystko, co tylko w jego sile, aby gmach ten uzyskać na cele szkolne. Pisaliśmy o tem już dużo i obszernie. W reszcie 27 bm. przybyli do Lubawy w sprawie pertraktacji z Zarządem M. odnośnie gmachu pogimnazjalnego przedstawiciele władz i urzędów i to wojew. radca p. Łaski, przedstaw. Kuratorium, Dyrekcji Pocht i Telegr., wojewódzki architekt, p. Witta, przedstawiciele Straży Gran., Policji itd. W gmachu gimnazjum odbyło się przed poł. konferencja tych delegatów, na którą też zaproszono Zarząd Miejski. W toku obrad okazało się, że Województwo przyznało parter gimnazjum Dyrekcji Pocht i Telegr. na przeniesienie tam Poczty. W ten sposób wszelkie starania Zarządu Miejsk zostały bez uwzględnienia wbrew wszelkim przypuszczeniom i kosztownym wyjazdom delegacji. Gmach przyznano Poczcie, która ma doskonałe pomieszczenie w miejskim domu. Na konferencji tej przedstawiciele Pocht i Województwa wysunęli dwie propozycje: 1) Poczta pozostałaby w obecnym gmachu, a miasto otrzymałoby gmach pogimnazjalny na własność drogą zamiany. 2) Poczta gotowa jest zrezygnować z gmachu pogimnazjalnego na rzecz miasta pod warunkiem obniżenia opółowę czynszu dzierżawnego, wynoszącego 369 zł mies. W celu uzgodnienia tych propozycji wiceburmistrz miasta

Żądacie bezpłatnych książeczek z przepisami Dra Oetkera w okładkach spożywczych!

Niech się Pani sama nie krzywdzi!

Niech Pani zwraca baczną uwagę na towar, jaki Pani kupuje! Obecnie często usiłuje się sprzedawać paniom domu zamiast znanych od dziesiątek lat, ze swej znakomitej jakości **fabrykatów Dra Oetkera, inne wyroby** w ludzko naśladowanem opakowaniu, lecz w gorszej jakości. Należy zatem przy zakupie baczyć na to, żeby na paczce znajdowały się nazwisko „Dr. Oetker” i marka ochronna „Jasna Głowa”, i nie przyjmować żadnych naśladownictw.

Dziękuję wielkiemu obrotni budynie Dra Oetkera, oraz Dra Oetkera proszek do pieczenia „Backin” i jego cukier waniliowy nabyć można zawsze świeżo.

Dr. A. Oetker
Fabryka środków spożywczych.

Żądacie bezpłatnych książeczek z przepisami Dra Oetkera w okładkach spożywczych!

zwołał nadzwyczajne posiedzenie Rady M. W dyskusji wskazał r. Grabowski, że władze widocznie chcą od miasta coś wytargować, bo przeniesienie Poczty do gmachu pogimnazjalnego spowoduje na około 25 tys. zł kosztów przebudowy gmachu. Radził ostrożność przy zawieraniu transakcji. Inni radni byli za zamianą gmachu Poczty na gmach pogimnazjalny, tem więcej, że obiekt ten przedstawia większą wartość niż gmach poczty, przy czem przy dojeździe tej transakcji do skutku miasto otrzymałoby nawet rekompensatę za wyłożone swego czasu 40 tys. zł. Członek Zarządu Miejskiego radził ostrożność i namyśleć się przed powzięciem ostatecznej decyzji. Gmach gimnazjalny trzeba będzie dla umieszczenia szkoły powszechnej przebudować, gdyż klasy są ciasne. Przebudowa wyniesie więc około 10 tys. zł. R. Podoba wyjaśnił, że niektóre klasy mogą pomieścić 40—60, uczni, a mniejsze klasy mogą też pomieścić sporo dzieci, gdyż do II. szkoły powz. uczęszczają dzieci małe. W wyniku dyskusji Rada M. uchwaliła gotowość zamiany z Poczta gmachu miejskiego na gmach pogimnazjalny, a gdyby to też nie zostało przyjęte, uchwalono obniżyć Poczcie czynsz dzierżawy o połowę pod warunkiem, że miasto będzie płacić za dzierżawę gmachu pogimnazjalnego dla II. szkoły powz. 100 zł rocznie. Do pertraktacji z delegatami władz wybrano komisję, w skład której wszedł Zarząd M. in corp. oraz z członków Rady M. pp. Wl. Ast, J. Truszczyński i Lippert, których upoważniono do zawarcia odpowiedniej umowy w myśl uchwały i przyspieszenia sprawy. Na tem posiedzenie zamknięto.

Zarząd M. i delegacja udali się na powtórna konferencję do gimnazjum. Delegaci władz wysłuchali postulatów miasta, sporządzili protokół i po grzecznych zapewnieniach pomyślnego przedstawienia sprawy w Województwie odjechali. A teraz zapewne znów potrwa kilka tygodni, zanim władze powz. jakieś konkretne decyzje, a tymczasem dzieci będą nadal się dusić w ciasnym gmachu. Walka o gmach szkolny w naszym mieście przejdzie chyba do historii.

Wszyscy chcą się przeprowadzać!

Lubawa. W ub. wtorek bawili w naszym mieście przedstawiciele P. P. i Straży Gran. celem uzyskania gmachu miejskiego przy ul. 19 Stycznia, do którego chcieliby się przeprowadzić Straż Gran. i P. P. Straż Gran. mieści się obecnie w lokalu Kopernika, więc słuszenie zabiega o ten gmach, ale Policja, mając pomieszczenie w śródmieściu, nie wiadomo, z jakich względów chce się przenieść. **A przedziez przeprowadzka taka połączona jest z kosztami.** W czasach tak krytycznych, jak obecne, takie dążenia **klóca się z zalecaną oszczędnością.**

Komu zależy na postawieniu wagi w Zajączkowie?

Lubawa. Donosiliśmy już, że między tut. Zarządem Miejskim, a Zw. Prod. Trzody Chlewniej doszło do nieporozumienia w sprawie postawienia wagi do wazenia bekoni na tut. dworcu. Ostatnio dzięki pojednawczej interwencji członka Zarządu M., p. L. Szulca, przedstawiciel rolników wraz z prezesem p. Gołębińskim zgodził się pod pewnymi warunkami na postawienie wagi przez miasto na tut. dworcu. Cóż, kiedy na zebraniu Prod. Trzody Chlewniej w ub. wtorek pewne osoby z p. Waruszkiewiczem na zawarty kompromis z Zarządem Miejskim nie chcą się zgodzić i prą do postawienia wagi na dworcu w Zajączkowie. Większość rolników z dalszych wiosek jest przeciwna tej koncepcji i domaga się postawienia wagi w Lubawie na dworcu, zaś rolnicy z bliskości Zajączkowa są znów za postawieniem wagi w Zajączkowie. Każdy przyzna, że łatwiej przyjechać do miasta niż do Zajączkowa, z którym jest bardzo kiepskie połączenie, gdyż prowadzi polna droga. Na zebraniu Prod. Trzody Chlewniej nie powzięto podobno żadnej ostatecznej uchwały. Mamy nadzieję, że zdrowy rozsądek tu zwycięży i waga powstanie na tut. dworcu.

Doskonałe filmy na ekranie.

Nędznicy — oto wielki i piękny film dźwiękowy, który musi wzbudzić zachwyt publiczności. Niektóre sceny, jak spotkanie się Valjeana z ks. Myrielem, mały Savoyard, proces w Arras, odjazd skazańców i śmierć bohatera Gavrucha do głębi wzruszają i wyciskają łzy. Jest to dzieło, które pozostaje na zawsze w duszy wzruszonego i wdzięcznego widza.

W części drugiej w Lubawie rozweseli ulubienica wszystkich Liljana Harvey w filmie najnowszej produkcji „Wesoła Zuzanna”, w Nowemiście zaś czarujący pieśniarz Ramon Navarro i słowik Ameryki Jeanette Mac Donald w pięknej operetce „Kot i Skrzypce”.

Dyrekcja Kina przeznaczyła część dochodów na cele charytatywne z okazji odbywającego się „Tygodnia Miłosierdzia”, wobec czego spodziewać się należy, iż całe społeczeństwo gremjalnie popieszy na przedstawienia, gdyż filmy są naprawdę wysokiej wartości.

Zmiana w kierownictwie pow. KKO.

Nowe miasto. Jak nas informują, dotychczasowy dyrektor KKO powiatu lubawskiego, p. Nadolny, z dniem 1-go grudnia przechodzi do administracji Wydz. Podatkowego — działu podatkowy.

Z Pomorza

Polskie Brzozie pod znakiem uroczystości św. Stanisława.

Polskie Brzozie. I oto znowu z łaskotem zawarły się drzwi czasu, grzebiąc w swem tajemniczym łonie ten piękny, boską aureolą opromieniony dzień św. Stanisława, dzień triumfu bohatera, wyniesionego przed oblicze Króla Królów, siłą swego „szalu świętości”, zawsze żyjącego wzoru wczesnej doskonałości dla naszych K. S. M.

I chociaż to życie tak bardzo szare, dzień każdy podobny do następnego, to jednak od czasu do czasu zabłyśnie jedno złote ogniwo w tym kolistym łańcuchu roku Pańskiego —

złote ogniwo świętego „szaleńca”. Wtedy odrywamy się na chwilę od zwykłych zajęć, spoglądamy nań z radością i uroczystości obchodzimy Jego święto.

Szczególnie nam ukochany św. Stanisław Kostka, jako wódz naszej Katol. Młodzieży, doznał i w naszym Polskiem Brzoziu wiele okazywanej Mu miłości i szczerego przywiązania zgotowaną Mu uroczystością obchodową, która odbyła się dla nieprzewidzianych przeszkód w niedzielę, dnia 25 listopada rb. Wszystkie stowarzyszenia, istniejące na tut. terenie, wzięły udział w nabożeństwie z odpowiednim kazaniem, odprawionem przez ks. wik. Wohlfela. W wielkiej swej części przystąpiły do Stołu Pańskiego, odśpiewały „Boże coś Polskę” i tem zakończyły uroczystość przedpołudniową.

Po południu o godz. 16-ej stowarzyszenia odśpiewały nieszpory, a bezpośrednio po nich udały się na salę p. Ziełińskiego, gdzie przy licznej zebranej publiczności miejscowy ks. Wikary zagał uroczystą akademję, witał ją serdecznie wszystkich obocznych, poczem db. Walter zadeklamował wiersz o tytule: „Patronie Ty nasz”, wprowadzając wszystkich w istotę akademji. Nastąpił dalej śpiew chórowy „Cześć Tobie”, odśpiewany na dwa głosy pod wytrawnym kierownictwem p. dyrygenta Kisickiego. Druha Kobylska w wierszu „Modzie ty nasza...”, przedstawiła wzniosłe hasła, jakie winny prowadzić do „wyższych rzeczy” naszą młodzież, co jeszcze wyraźniej uwydatnił ks. Wikary w referacie „O prawdziwej męskości w naszych KSM”, opowiadając pewien szczegół z życia św. Stasia z dostosowaniem go do życia dzisiejszej młodzieży, której rzucił słowa Krasnińskiego, jako ukoronowanie całego referatu: „Bądź wiecznym pięknem w wiecznym życia boju!”

Po tej części nastąpiła część wokalna — śpiew chóru: „Święty Stanisławie” na nutę „Boże coś Polskę”. Przeplatał go żywy obraz o św. Stasiu — pielgrzymie, poczem poważnie płynący śpiew Ave Maria — Gunoda wraz z akompaniamentem instrumentalnym przykuł uwagę wszystkich w głębokim milczeniu. Dobrane i piękne głosy 4-u druchen odtworzyły pieśń „Ave Maria” nadzwyczaj pięknie i nastrojowo, zaco też otrzymały gromkie oklaski. Po śpiewie chóru, „O ziemię ojców”, odśpiewaniu wspólnem „My chcemy Boga” ks. Wikary zakończył akademję, dziękując wszystkim za pilne zainteresowanie się uroczystością, chrześcijańskim pozdrowieniem „Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus”. (Wl.)

Straszny wypadek pęknięcia działa.

Toruń. Dn. 23 bm. w godzinach rannych na poligonie artyleryjskim w Podgórzu pod Toruniem zdarzył się straszny wypadek. Otóż podczas strzelania ostrego i baterji 31 pal. w chwili wystrzału rozerwała się armata. Pełniący funkcję celowniczego przy dziale kanonier Franciszek Majewski został zabity, zamkowy kan. Franciszek Ogrobek, ciężko ranny, zmarł w drodze do szpitala. Z pozostałej obsługi działa trzech żołnierze zostali zranieni i to: kanonier Mieczysław Stanisławski ciężko oraz kan. Sergiusz Rok i plutonowy Alfons Kraczwol lekko. Dochodzenia prowadzi żandarmerja.

Egzamin organistowski.

Pelplin. Przed Biskupią Komisją odbył się egzamin organistowski, na który się zgłosiło 21 eksternistów. Egzamin zdali pp. organiści: Bielicki, Czapiewski, Dembek, Dembiński, Dorawa, Freda, Gulczyński, Karbowski, Kowalkowski, Kozłinka, Leczkowski, Machnikowski, Netkowski, Piątkowski, Prabucki, Przeperski, Przybyłka, Sowiński i Szutta.

Włamanie do magazynu kolejowego.

Zblewo. W noey z 25 na 26 bm. niewykryci dotychczas sprawcy włamali się do magazynu kolejowego na stacji Zblewo w pow. starogardzkim i skradli stamtąd większą ilość przesyłek, zawierających konfekcje. Włamania dokonano zapomocą narzędzi, skradzionych uprzednio w miejsc. warsztacie kolejowym.

Węgiel brunatny na Pomorzu.

Tegoroczne poszukiwania państw. Instytutu geologicznego przyniosły szereg ciekawych odkryć również na polskim wybrzeżu morskiem i na Pomorzu. Przy poszukiwaniu terenów węglowych natrafiono na węgiel brunatny w okolicach Gdyni, jak również koło Fordonu i Torunia.

Nowy triumf Jana Kiepury.

Berlin. Niedawny występ Kiepury w berlińskiej operze w operze Pueciniego „Tosca” był w pełnym tego słowa znaczeniu triumfem wielkiego artysty.

Sala wypełniona była do ostatniego miejsca. W dawnej loży cesarskiej zajęli miejsce kanclerz Hitler, premier Goering i min. Goebbels.

Premjer pruski Goering zaprosił do siebie Kiepurę i oświadczył mu, że zamierza stworzyć z opery państwowej produkującą operę świata i polecał mu stałe występy przez szereg lat. Kiepura nie udzielił ostatecznej odpowiedzi.

Proszek do pieczenia dr. Oetkera.

Przy pieczeniu każda z pań przejęta jest aż nadto zrozumiem życzeniem: oby się tylko placek udał! Eksperymentowanie kosztownymi dodatkami byłoby przecież lekkomyślnością i stratą czasu. Gospodyni zaś musi mieć pewność powodzenia w swej pracy. Otóż proszek do pieczenia dr. Oetkera Backin zaoszczędzi paniom trudu i kłopotów. Od trzydziestu już lat stosują go przy pieczeniu miliony gospodyni i cenią coraz więcej. Proszek nabyć można u swego dostawcy lub w każdym innym składzie kolonialnym.

Kino Dźwiękowe

LUBAWA
w poniedziałek
3. XII.
NOWEMIASTO
we wtorek, 4. XII.
o godz. 8.15.

Oczy wasze nigdy nie widziały takich cudów!
Uszy wasze nigdy nie słyszały takich dźwięków!
Sera wasze nigdy nie przeżyły takich wzruszeń!

Przedstawiamy obrazy, które wszystkich zadziwią w najwyższym stopniu.
Część I. Epopea, która szczerze przemówi do serc Waszych!

„NĘDZNICY” w d. Victor Hugo.

Część II. w Lubawie!

Liljana Harvey w filmie dźwiękowym
„Wesoła Zuzanna”

Część II. w Nowemmieście!

Ramon Novarro i Jeanette McDonald w operetce filmowej
„Kot i Skrzypce”

Z okazji „Tygodnia Miłosierdzia” część zbiorów przeznaczona jest na cele charytatywne.
Miejsca balkonowe numerowane. Wszelkie bilety wolne wstępu bezwzględnie nie ważne.

O godz. 4-tej specjalne przedstawienia dla naszych milusińskich!

Wesele najmłodszego syna króla angielskiego odbyło się z całym przepychem.

London. Cały London jest w stanie radosnego podniecenia z racji rozpoczętych już w poniedziałek uroczystości, związanych ze ślubem księcia Kenta z księżną Maryną grecką.

London przybrał odświętną szatę. Ulice śródmieścia zapełnione są publicznością, która z zainteresowaniem ogląda dekoracje.

W dniu samego ślubu, w czwartek, ze wszystkich gmachów powiewały chorągwie, zaś wieżom ulice były iluminowane.

Członkowie rozmaitych domów królewskich przybyli na uroczystości weselne do Londynu, między nimi król duński Chrystian z małżonką. Również przybył wielki książę Cyryl z małżonką, król i królowa norwescy i t. d.

W poniedziałek wieczorem w pałacu buckinghamskim odbył się pierwszy uroczysty bankiet na cześć narzeczonych z udziałem wszystkich gości. W bankiecie, obliczonym na 986 osób, 78 było członkami rozmaitych rodzin królewskich z całego świata. Dania podawane były na słynnych złotych talerzach dworu brytyjskiego. W czwartek w opactwie Westminster odbył się ślub według obrządku anglikańskiego, a następnie w zamku królewskim egzarcha patriarchy konstantynopolitańskiego, metropolita Thyatary udzielił ślubu według obrządku prawosławnego.

Wojna studencka rozszerzyła się i na Niemcy.

Spustoszenia w redakcjach pism wiedeńskich.

Wiedeń, 28. 11. Jak się okazuje, wtorkowe przeciwcześnie demonstracje studentów uniwersytetu wiedeńskiego, głównie hitlerowców, przybrało znaczne rozmiary. W kilku redakcjach i administracjach pism wiedeńskich, które nie potępiły sobotnich zajęć w Pradze, studenci poczynili ogromne spustoszenia, niszcząc urządzenia i wybijając szyby.

Według pobieżnych obliczeń w demonstracjach i zajęciach brało udział kilka tysięcy studentów. Część ich zupełnie wyraźnie oświadczyła się za Hitlerem, wołając „Heil Hitler”, druga zaś część studentów wznosiła okrzyki na cześć kanclerza Schuschnigga, ks. Starhemberga oraz Austrii. Jedni śpiewali niemiecki hymn państwowy „Deutschland über Alles, drudzy austriacki tekst hymnu, których melodie są te same.

Berlin. We wtorek w godzinach wieczornych na dziedzińcu uniwersytetu berlińskiego odbył się wiec protestacyjny studentów przeciw zajęciom antyniemieckim studentów czeskich w Pradze oraz przeciw rzekomemu pogwałceniu praw niemieckich i kultury niemieckiego uniwersytetu w Pradze. Nawoływano do jak najenergiczniejszej reakcji.

Kolonja. Doszło tu wczoraj do manifestacji studenckiej przeciw Czechosłowacji. Prof. Spanna wygłosił przemówienie, w którym potępił zarządzenie władz czesko-słowackich w Pradze, poczem uformował się pochód studentów, do których przyłączyły się tłumy publiczności.

P. Tytus Kamarnicki delegatem przy Lidze Narodów.

Warszawa. Donosi, że p. Tytus Kamarnicki został mianowany ministrem pełnomocnym z powierzeniem mu obowiązków delegata Rzeczypospolitej przy Lidze Narodów.

Kalendarz Łąkowski

na rok 1935

wraz
z kalendarzem ściennym
otrzyma każdy abonent, który zapisze

„DRWĘCĘ”

na grudzień.

Prosimy więc nie zapomnieć o zapisaniu gazety i zarazem zjedynowaniu pismu naszemu nowych abonentów.

Nowa linja Kraków—Miechów.

Kraków. W obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej prof. Ignacego Mościckiego, członków rządu, przedstawicieli Sejmu i Senatu odbyło się onegdaj uroczyste poświęcenie i otwarcie linii kolejowej Kraków — Miechów, nowego szlaku komunikacyjnego, łączącego Kraków z Warszawą.

Przeszło 100.000 tonn żyta zakupiły Niemcy w Państw. Zakł. Przemysłowo-Zbożowych.

Warszawa. Dn. 24 bm. zostały sfinalizowane rozmowy w sprawie zakupu pewnych ilości żyta polskiego dla Niemiec. Na podstawie osiągniętego porozumienia Państwowe Zakłady Przemysłowo-Zbożowe mają dostarczyć w najbliższych miesiącach Niemcom przeszło 100.000 tonn żyta, w tem z zapasów, znajdujących się w Gdańsku, ma być wywiezionych 70 do 80.000 tonn.

Krowa zdechła na widok komornika.

Radom. Janina Gajewska, właścicielka niewielkiej działki gruntu pod Radomiem, zaciągnęła swego czasu pożyczkę w Kasie Stefczyka. Gdy poczęła zalegać z procentami, zarząd Kasy uzyskał wyrok i pewnego dnia w zagrodzie zjawił się komornik z Radomia.

Komornik postanowił zająć krowę i w tym celu udał się do obory, lecz tu nastąpiła nieoczekiwana scena. Gdy p. komornik dotknął się zwierzęcia, przerażone bydło wydało z siebie jęk rozpacz i padło trupem.

Ekspertyza weterynaryjna wykazała, że krowa zdechła na atak serca, spowodowany strachem. Wtedy to właścicielka jałówek upomniła się o odszkodowanie od zarządu Kasy Stefczyka, który pośrednio spowodował śmierć krowy przez przysłanie komornika. Sprawa została odroczone, gdyż nie stawiono się kilku świadków.

OD REDAKCJI Do Byszwałdu.

Szan. Abnenci „Drwęcy” z Byszwałdu, którzy nie otrzymali zapisanej na listopad gazety „Drwęca” z przyczyn, od nas niezależnych, niech się zgłoszą do Agentury naszej u p. Opałkówny w Lubawie, a otrzymają gazetę tę na miesiąc grudzień.

Zaznaczamy, że p. Józef Majewski z Byszwałdu przestał być naszym mężem zaufania.

RUCH TOWARZYSTW.

Nowemiasto. Zebranie organistowskie dekanatu Nowemiasto odbędzie się dnia 4 grudnia rb. w lokalu p. Kopysteckiego, a nie jak podano na zebraniu, w świetlicy parafjalnej o godz. 12 tej. O przybycie wszystkich kolegów prosi, gdyż zarazem jest sprawozdanie z zebrania okręgowego. Smukała, organista i delegat.

KĄCIK RADJOWY

Audycje Polskiego Radja w Warszawie.
Sobota, dn. 1. XII. 6.45 Audycja poranna. 12.10 Koncert. 13.00 Dzień. połudn. 15.35 Przegląd gieldowy. 15.45 Najnowsze nagranie płytowe. 16.30 Słuchowisko dla młodzieży pt. „Austerlitz”. 17.00 Nabożeństwo z Ostrej Bramy z kazaniem. 17.50 „Plotki i ploteczki”. 18.00 „Przegląd prasy roln. kraj. i zagran. (Tr. z Wilna). 18.15 Koncert na 2 fortepiany z Krakowa. 18.45 „Historia fajansowej figurynki” — (Tr. ze Lwowa). 19.00 Koncert chóru „Harfa”. 19.20 „Srem nad Wartą” — (Tr. z Poznania). 19.30 Utwory jazzowe ze Lwowa. 19.50 Wiad. sport. 20.00 Muzyka lekka ork. P. R. 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”? 21.00 Koncert w wyk. ork. symf. P. R. 21.45 „Niedyskrecje literackie”. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15 Muzyka tan. 23.05 „Łoża Szydereów”. 23.35 Płyty. 24.00 Muzyka tan.

Niedziela, dn. 2. XII. 9.00 Audycja poranna. 10.00 Tr. nabożeństwa ze Lwowa. Kazanie pt. „Ludzkość wobec Chrystusa”. Po nabożeństwie — muzyka religijna z płyt. 12.15 Poranek muz. z Filharmonji Warsz. W przerwie około godz. 13.00—13.15: „Gniazdo rodzinne Piłsudskich — Zułów”. 14.00, 15.15, 15.35 Płyty. 15.00 Pogadanka roln. z Wilna. 15.25 „Przegląd rynków prod. rolnych”. 15.45 Co myśli leśnik o tradycyjnej „Choince”. 16.00 „Mali ludzie”. 16.20 Pieśni w wyk. L. Szczepańskiej. 16.45 „O Bogumilku, który chciał być jak chrzyszcz silny” — opow. dla dzieci. 17.00 Muzyka do tańca. 17.50 „O książce zakazanej”. 18.00 Recital fortep. Drzewickiego. 18.30 Płyty. 18.45 „Starzy i młodzi po r. 1863”. 19.00 Słuchowisko. 19.50 Felj. akt. 20.00 Muzyka lekka i popularna ork. P. R. 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”? 21.00 „Na wesołej lwowskiej fali”. 21.30 Wiad. sport. 21.45 „Skrzynka pocztowa techn.”. 22.00 Koncert reklam. 22.15 Audycja literacka. 22.30 Utwory Bacha z płyt. 23.05 Muzyka tan.

Poniedziałek, dn. 4. XII. 6.45 Audycja poranna. 12.10 Koncert. 13.00 Dzień. połudn. 15.35 Przegląd gieldowy. 15.45 „Kabaret przed 20 laty”. 16.45 Lekcja języka niemieckiego. 17.00 Recital fortep. Nowik. 17.25 „Skrzynka pocztowa”. 17.35 Płyty. 17.50 „Zoologia i medycyna”. 18.00 „Skrzynka pocztowa rolnicza”. 18.10 „Przegląd filmowy”. 18.15 Muzyka lekka. 18.40 „Zagadki muzyczne”. 19.00 Recital śpiew. Marij Fiorenza—Ciampelli. 19.25 Chwilka społeczna. 19.30 „Sąsiedzi polskich kolonistów w Peru”. 19.50 Wiad. sport. 20.00 Rewja orkiestry. 20.45 Dzień. wiecz. 20.55 „Jak pracujemy w Polsce”? 21.00 Koncert ork. symf. P. R. 21.45 Odczyt pt. „Jak wywołano wielką wojnę?”. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15 Lekcja tańca. 22.35 Muzyka tan.

GIELDA ZBOŻOWA W POZNANIU.

Notowania oficjalne z dnia 29. 11.

Płacono w złotych za 100 kg.

Zyto	13.75—14.00
Pszonica	16.25—16.75
Jęczmień	18.25—18.75
Owies	15.00—15.25
Mąka żytnia	19.50—20.50
Mąka pszenna 65 proc.	25.00—25.50
Otręby żytnie	10.00—10.50
Otręby pszenne	10.50—11.00
Rzepak zimowy	41.00—42.00
Groch Victoria	39.00—43.00
Groch Folgera	32.00—35.00
Gorzycza	46.00—48.00
Mak niebieski	40.00—43.00

GIELDA WARSZAWSKA

Dolar 5.28 75; frank francuski 34.95; frank szwajcarski 171.40; funt szterling 26.46; marka niemiecka 186.75; szyling austriacki 98.20; korona czeska 21.50.

Za redakcją odpowiedzialny: Wacław Weilandt w Nowemmieście.

Za ogłoszenia redakcja nie odpowiada.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkod w załadunku, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonego numeru lub odszkodowania.

Dnia 29 listopada rb. o godz. 15-tej z powodu nieszczęśliwego wypadku oddał Bogu ducha nasz najmłodszy, najukochańszy i najdroższy syn i brat

ś. p.

Hubert Karczewski

w 12 wiośnie życia.

W ciężkim smutku pogrążona

Rodzina.

Rożental, dnia 29 listopada 1934 r.

Eksportacja zwłok i Msza św. odbędzie się w poniedziałek, dnia 3 grudnia rb. w kościele parafjalnym w Rożentalu, następnie pogrzeb.

Slużaca

z gotowaniem od 1 grudnia rb. może się zgłosić
Szczerbicka, Nowemiasto,
19 Stycznia 9.

Kroju damskiego

udzielam z dniem 1 grudnia rb.
mistrzini Toffelówna,
Lubawa, Gdańska.

TAPETY

w wielkim wyborze
— — poleca — —
Księgarnia „Drwęca”

Na największe choćby pranie
Persilowi sity stanie!

Drzewo

opalowe sosnowe i brzo-
zowe suche. Drągi oraz
drzewo użytkowe na kozły,
belki sprzedaje we wtorki
i piątki

Majątek Ciborz
Poczta Lidzbark.

FORMULARZE
poleca
Drukarnia „Drwęca”

Informator Finansowo - Rolny

Ustawodawstwo Finansowo-Rolne
i jego praktyczne zastosowanie.
Opracował Jan Frankowski
poleca

Księgarnia „DRWĘCA” Nowemiasto.

Cofamy się pod względem oświaty.

Lwów. Podczas uroczystego otwarcia roku szkolnego na uniwersytecie Jana Kazimierza, rektor prof. Czekanowski na wstępie zaznaczył ze smutkiem — jak zaznacza „Il. Kurjer Codz.” — że „liczba profesorów zmniejszyła się o 10 proc., czyli, że uniwersytet powrócił do stanu z ostatniego roku przed wojną. Wnioski senatu, skierowane w tych sprawach do ministerstwa oświaty, zalegają tam od kilku lat. Rektor zaprzeczył twierdzeniu, jakoby uniwersytety polskie w okresie powojennym uległy nadmiernej rozbudowie(!). Liczba studentów w r. 1913-14 wynosiła 5.332, obecnie wynosi 6000. Wysiłki nasze — mówił rektor — idą jedynie w kierunku zachowania stanu przedwojennego, a przecież przed wojną byliśmy upośledzeni nie tylko w porównaniu z uniwersytetami austriackimi, lecz nawet w porównaniu z uniwersytetem Jagiellońskim. Przyznamy, że o naukę naszą nie troszczymy się więcej, niż to czyniono przed wojną, gdy o każdą pozycję trzeba było walczyć na terenie wiedeńskim.

Dalej zaznaczył, że liczba studentów w ostatnich czasach się zmniejszyła, a liczba żydów w stosunku do Rusinów potroiła się w porównaniu z rokiem 1880.

Oświadczenie to podajemy jako bardzo znamienne dla obecnych czasów.

Stulecie cytadeli warszawskiej.

Po zgnieceniu powstania listopadowego car Mikołaj zarządził wybudowanie potężnej cytadeli koło Zoliborza, tj. w tym miejscu, gdzie do dnia dzisiejszego istnieje. Budowę jej rozpoczęto w maju 1832 r. i ukończono po upływie dwóch lat. Mikołaj I nazwał ją Aleksandrowską, na cześć t. zw. odnowiciela Królestwa Polskiego, cara o zmieniających nastrojach, Aleksandra I. Przy wznoszeniu cytadeli zostali zatrudnieni polscy więźniowie, wydatki zaś na budowę kaźni, które osiągnęły ogromnej sumy 10 milionów rubli, ponieść musiał kraj cały.

Cytadela była nie tylko warowną twierdzą, przeznaczoną na uśmierzenie w każdej chwili jakiegokolwiek powstania w Warszawie, ale także więzieniem stanu. Do tego celu służył przede wszystkim osławiony X pawilon i główne odwody, t. zw. urzędowo Aleksandrowska Hauptwacht. Natychmiast po wykończeniu X pawilonu zaludniono go politycznymi więźniami, których nie mogli pomieścić inne więzienia warszawskie. Cytadela

warszawska stała się największa kaźnia bojowników za sprawę narodu i wolności. Wchłonęła ofiary: partyzantki polistopadowej, powstania styczniowego i socjalizmu polskiego. W X pawilonie było na parterze i piętrze 95 cel.

W 1915 r. wyrokiem dziejów przysła ostatecznie władza i przemoc Rosji, a w 3 lata potem wszelki duch obcego ciemństwa uleciał z Bastylji warszawskiej, która przetrwała 4 carów, 2 Aleksandrów i 2 Mikołajów. Obecnie powstaje w Cytadeli warszawskiej Muzeum.

Na wiekopomnym miejscu kaźni, tuż przy t. zw. dawniej Iwanowskich Wrotach, na murze umieszczono wielkie tablice z imionami i nazwiskami w tym miejscu straconych, nieco dalej zaś, po lewej stronie od bramy wejściowej, zachowana została na swoim poprzednim miejscu szubienica o licznych hakach, którą dla zabezpieczenia od niszczącego działania czasu okryto grubym szkłem ochronnym, nakształt wysokiego kłosa. Zachowany też został i mocno z boków podparty sędziwy kasztan, który przez czas jakiś służył zamiast słupka dla rozstrzeliwanych skazańców. Obok niego zaś stanęła dawna ponura karetkka więzienna, którą przewożono ofiary z miasta do Cytadeli.

Walka o „świadome macierzyństwo” nie ustaje.

Głośne towarzystwo t. zw. reformy seksualnej i świadomego macierzyństwa nie ustaje w zabiegach o zreformowanie przepisów kodeksu karnego, ścigających przestępstwa ciąży. Sprawa ta ma być omawiana na specjalnym zjeździe, który odbędzie się w Krakowie.

W obradach uczestniczyć ma jeden z propagatorów idei świadomego macierzyństwa, p. Boy-Zeleński.

Ksiądz katolicki wiceburmistrzem Pragi.

Mimo gwałtownego sprzeciwu ze strony socjalistów i komunistów został wybrany wiceburmistrzem stołecznego miasta Pragi znany działacz, kapłan katolicki ks. dziekan A. Tylinek. Jest on pierwszym na tym stanowisku, t. zn. w prezydium stolicy, kapłanem katolickim w republice czesko-słowackiej.

Poza stolicą C. S. R. piastują księży katolicy szereg stanowisk w zarządzie miast i gmin wiejskich. M. in. burmistrzem w słynnym kąpielisku czeskim Piszczany jest również kapłan katolicki, ks. dziekan Sindelar, znany i ceniony pracownik tak na niwie kościelnej, jak i samorządowej, wielce zasłużony około rozwoju Piszczan.

W dniu zamknięcia wystawy w Chicago publiczność obrabowała stoiska.

W tych dniach zamknięta została wielka światowa wystawa w Chicago, w Stanach Zjedn. Na chwilę przed zamknięciem wystawy (po północy) olbrzymi tłum wtargnął z dzikim krzykiem do wnętrza hal targowych, zabierając wystawione tam towary. Słabiej budowane hale tłum rozwałił i szczątki ich zabierał sobie „na pamiątkę”. Tu i ówdzie przychodziło do zaciętych walk.

Wyrządzone szkody dochodzą do wielu milionów dolarów.

Po północy dzikie sceny na terenie wystawowym wzmogły się jeszcze pod wpływem spożytego alkoholu: rozbijano latarnie, krzesła i stoły, rzucając szczątki ich do stawów, które zdobią park wystawowy.

Z największą trudnością udało się policji chicagowskiej dopiero nad ranem z powrotem spokoj, ład i porządek przywrócić.

Komuniści wymordowali mieszkańców miasta.

W mieście Juichin, w prowincji chińskiej Fukien komuniści dopuścili się strasznych okrucieństw.

Gdy wojska rządu nankińskiego podsunęły się pod miasto i groziło nieuchronne jego zajęcie, komuniści urządzili wśród mieszkańców straszliwą rzeź, poczem wycofali się. Wojska rządowe zastały setki pomordowanych kobiet i dzieci, tak, że w kanałach ściekowych płynęła dosłownie krew.

Tysiące kobiet komuniści uprowadzili z sobą. Całe miasto stanowi jedną ruinę, cofające się bowiem wojska czerwone wysadziły wiele budynków w powietrze i w licznych miejscach podłożyły ogień.

Leśny człowiek.

Straż leśna w lasach pod Rygą ujęła niejakiego Gelberta Alenkitisa, który uciekł do lasu przed paru laty i tam żył jak dziki człowiek. Był on zarośnięty i zupełnie nagi, a sprawiał wrażenie małpy. Został przewieziony do miasta, gdzie poddany będzie badaniom i obserwacjom.

Omlet z 108.000 jaj.

Największy omlet na świecie usmażył się bez niczyjej pomocy w Lisbonie, w stanie Ohio. Wagon, który wiózł 108.000 jaj, uległ wskutek zderzenia tak silnemu wstrząsowi, że wszystkie jaja rozbiły się. Na domiar złego zapaliły się osie wagonu, wskutek czego upiekł się omlet i wyrósł tak silnie, że rozsadził ściany nadwyręzonego wagonu.

Znamienna deklaracja ideowa Polskiej Młodzieży Katolickiej na Śląsku Opolskim.

Dn. 18 bm. odbyło się w Strzelcach (na Śląsku Opolskim) nadzwyczajne Walne Zebranie Związku Młodzieży Katolickiej na Śląsku Opolskim. Poza omówieniem bieżących prac Związku Nadzwyczajne Walne Zebranie uchwaliło znamienną deklarację ideową w następującym brzmieniu:

W pełnym poczuciu odpowiedzialności wobec Narodu przedstawiciele Polskiej Młodzieży Katolickiej na Śląsku Opolskim stwierdzają:

że dorastające pokolenie czempredzej stanąć musi do współpracy nad odrodzeniem ducha ludu polskiego na Śląsku Opolskim, że wszelkie przemiany społeczno-narodowe na terenie naszym, które iść muszą od podstaw całego życia polskiego, wymagają nowych metod w myśl hasła naczelnej organizacji,

że być Polakiem, to honor, zaszczyt, że młodzież publicznie śmiało używać będzie języka ojczystego, że młodzież dopomoże w walce o zupełną swobodę kulturalną, o gospodarczą niezależność, o zupełne wykorzystanie odwiecznego prawa ludu polskiego do jego ojczystej ziemi śląskiej,

że największym niebezpieczeństwem są tendencje wynaradawiania młodego pokolenia, dlatego i młodzież stanowczo zwalczać je będzie, że młodzież polska na Śląsku Opolskim we wszystkich poczynaniach swych solidaryzuje się pod sztandarem Redła z naczelną organizacją, Związkiem Polaków w Niemczech.

Ślubujemy, że w pracy i walce zwycięsko wytrwamy". (ZAP).

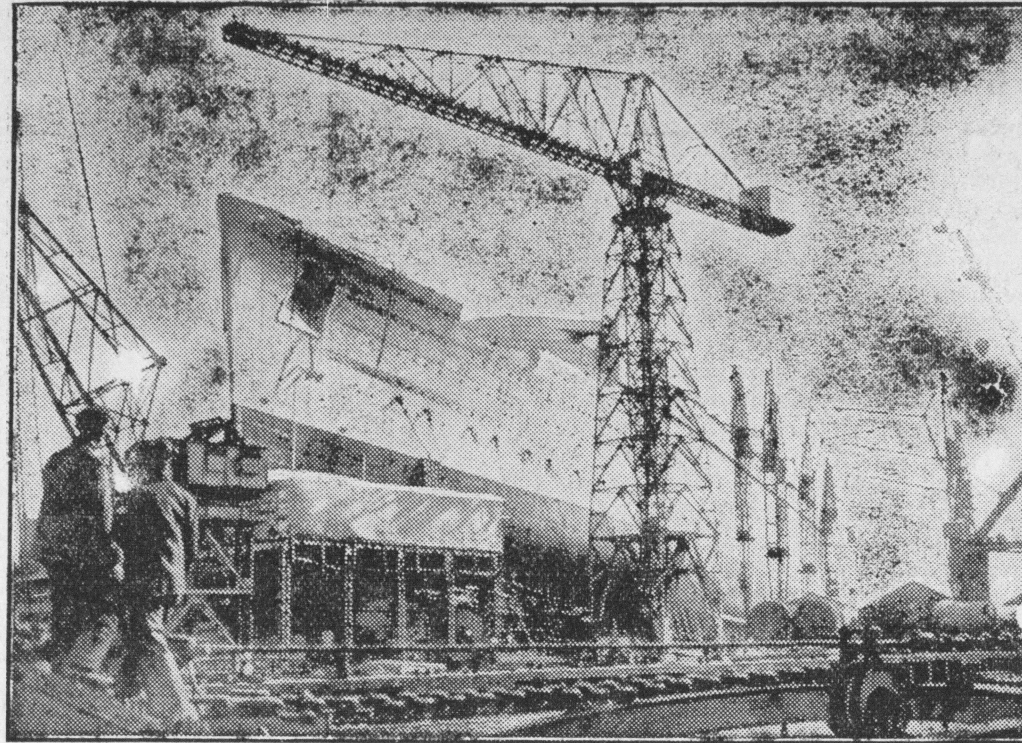
Sprytni złodzieje w watykańskiej karecie. — Oszukali jubilera.

Onegdaj przed skład jubilera rzymskiego zajechała wspomniana karetka dworska, na której drzewcach widniały herby papieskie. Z karety wysiadł, podpierany przez 2 lokajów, sędziwy kardynał o pięknej twarzy w towarzystwie dostojnika kościelnego. Obaj dostojnicy oświadczyli właścicielowi składu, że Ojciec święty zamierza przesłać jednemu z arcybiskupów Ameryki Połud. cenny krzyż w związku z powołaniem go do świętego kardynałskiego kolegium.

Sędziwy kardynał, który miał być głuchym, nie zabrał prawie głosu. Pertraktacje prowadził jedynie jego towarzysz.

Gdy wkońcu wybrano odpowiedni krzyż, wysadzony cennymi kamieniami, wartości 60.000 li-

Nowy olbrzym morski.

Na ilustracji uwidocznił 73000-tonnowy okręt pasażerski angielskiej Cunard-Linie, największy na świecie statek pasażerski w doku, ostatnio spuszczone na morze.

rów, towarzysz kardynała oświadczył, że musi porozumieć się z sekretarzem stanu, kard. Merry del Val i prosił właściciela składu, aby mu towarzyszył. Oczywiście zaszczycony tak dostojną wizytą jubiler odmówił, temwięcej, że w składzie został kardynał, którego należało przecież zabawić rozmową. Po odjeździe karety z towarzyszem kardynała przeszło kilka godzin i nikt nie powracał. Gdy zaniepokojony jubiler posłał swego pomocnika do jednej z kancelaryj papieskich, aby dowiedział się, co słycać z krzyżem, okazało się, że kardynał Merry del Val nie wie o żadnym krzyżu, a co do karety, to rzeczywiście wypożyczono ją pewnej wytwórni filmowej, mającej nakręcić historyczny film.

Oszustwo wydało się wkrótce. Stwierdzono bowiem, że fałszywym kardynałem był Giuseppe Sabbi, z zawodu lekarz, który mieszkał w przytułku dla starców.

Najważniejsza osoba w tej aferze, to jest sam monsignore, ulotnił się jak kamfora, odesławszy poprzednio swoją karetę do Watykanu.

Bolszewicka metoda szkolnictwa w Meksyku.

Londyn. W Mexico City donoszą, że parlament stanu Morelos przyjął ustawę, według której jeden kapłan przypada na 20.000 mieszkańców. Ustawa, uchwalona przez parlament, zmienia projekt, wniesiony przez władze stanu, które domagają się ustalenia stosunku 1:75.000. Na podstawie przyjętej ustawy w stanie Morelos czynnych będzie 7-iu księży, zamiast projektowanych pierwotnie 2-ch. Parlament stanu Caxaca przyjął ustawę, uchwaloną przez parlament związkowy w sprawie wprowadzenia w szkołach powszechnych i średnich nauki, opartej na światopoglądzie socjalistycznym.

Fałszywe banknoty na sumę 2 miliardów dolarów.

Policja amerykańska zlikwidowała wielką bandę fałszerzy banknotów, która od szeregu lat działała na obszarze Stanów Zjednoczonych. Podobno puściła w obieg fałszywe banknoty na sumę około 2 miliardów dolarów. Dotychczas aresztowano 1 kobietę i 11 mężczyzn.